Nazarbayev Intellectual Schools
Center of Excellence
NIS

«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ДИАЛОГ»
АҚПАРАТТЫҚ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛЫ

ИНФОРМАЦИОННО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
«ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ДИАЛОГ»

INFORMATION AND METHODICAL JOURNAL
«PEDAGOGICAL DIALOGUE»

2

2021

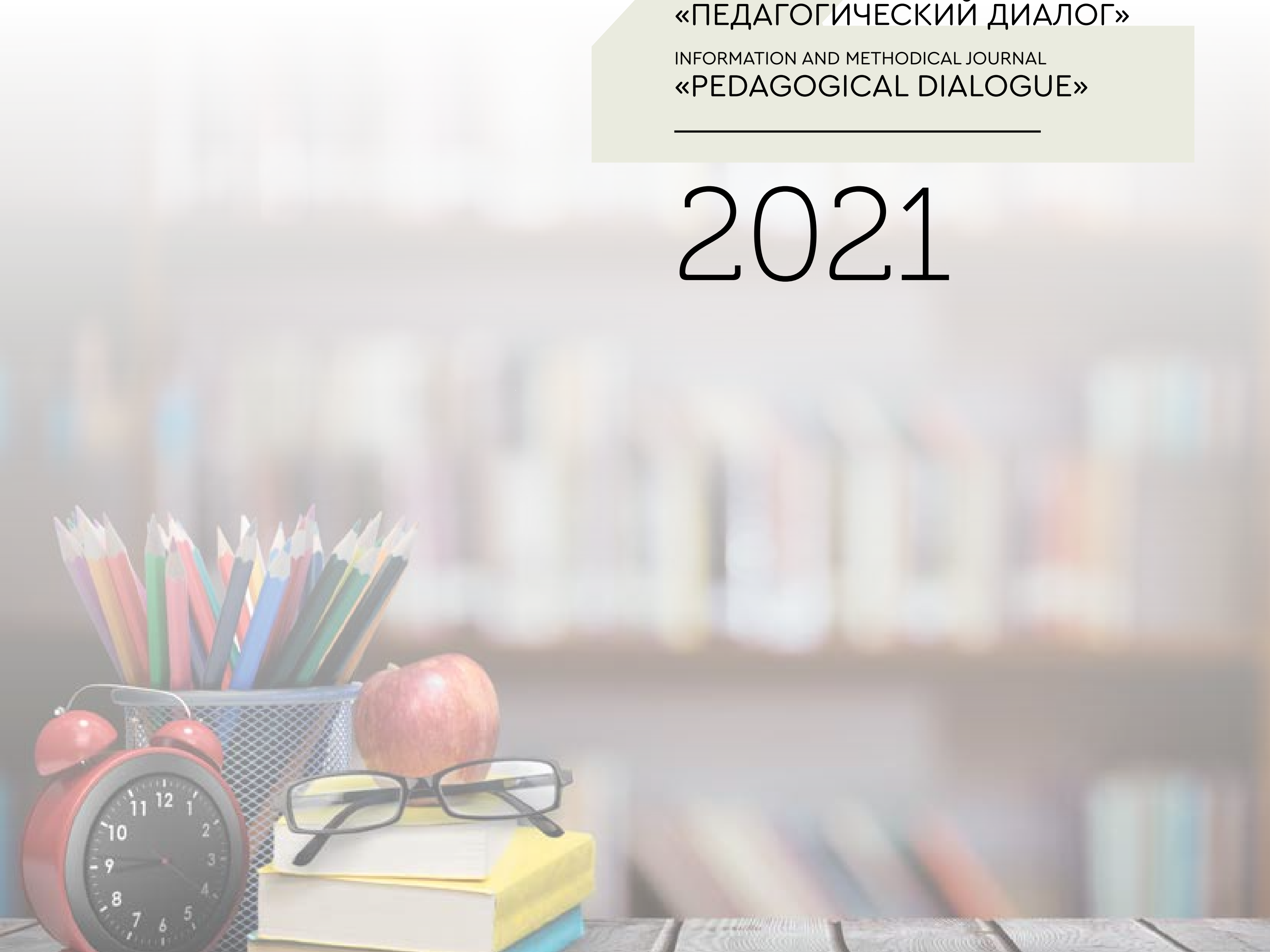

2
(36)
2021

РЕДАКЦИЯДАН • ОТ РЕДАКЦИИ • EDITORIAL

Оқырман назарына ұсынылған «Педагогикалық диалог» журналының бұл шығарылымы «Жаңа шынайы өмірдегі білім беру» жобасы аясында ұлы педагог-ағартушы, ғалым, этнограф Ыбырай Алтынсариннің 180 жылдығына арналған. Оның барлық еңбегі мен шығармашылығы кейінгі ұрпаққа сарқылмас бай мұра қалдырып, қазақ халқы тарихының алтын қорына енді.

«Ы. Алтынсарин идеяларының қазіргі заманмен үндестігі» айдарында Ы. Алтынсариннің алғашқы халық мұғалімі, Қазақстандағы мектептердің алғашқы ұйымдастырушысы және алғашқы педагог-теоретик ретіндегі қызметі туралы мақалалар жарияланды. Ы. Алтынсариннің ағартушылық идеялары мен оның педагогикалық мұрасын зерттеу біздің авторлардың еңбектерінде көрініс тапты.

«Құндылықтар және мектеп мәдениеті» айдарында адамның өмірлік жолына бағдар болатын құндылықтар мәселесі қарастырылады және бүгінде өзекті саналатын өзін-өзі тәрбиелеу мен өзін-өзі оқытуды қолдауға, кәсіби мүмкіндіктерді дамытуға, жеке, әлеуметтік, моральдық және рухани қасиеттерді жетілдіруге ықпал етеді.

Бұл шығарылым оқырманды осы мәселелерге қатысты әртүрлі тәсілмен баурайды. Қазақстан, Ұлыбритания, Ресей, Үндістан, Египет, Жаңа Зеландия елдерінің ғалымдары мен педагогтері жүргізген зерттеулер білім берудің дамуына, болашақ мектебінің негізгі құндылықтары мен мәдениетіне жаңа көзқарас ұсынады.

Представленный вниманию читателя выпуск журнала «Педагогический диалог» издан в рамках проекта «Образование в новой реальности» и посвящён 180-летию великого педагога-просветителя, учёного, этнографа Ибрая Алтынсарина. Труды и всё его творчество вошли в золотой фонд истории казахского народа, оставив последующим поколениям неисчерпаемое богатое наследие.

В рубрике «Созвучие идей И. Алтынсарина с современностью» опубликованы статьи о деятельности И. Алтынсарина в качестве первого народного учителя, первого организатора школ в Казахстане и первого педагога-теоретика. Просветительские идеи И. Алтынсарина, исследования его педагогического наследия нашли отражение в работах наших авторов.

В рубрике «Ценности и культура школы» рассматриваются вопросы о ценностях, которые являются жизненными ориентирами на пути человека, актуальны сегодня и способствуют поддержанию самовоспитания, самообразования и самообучения, развитию профессиональных возможностей, совершенствованию личностных, социальных, моральных и духовных качеств.

Настоящий выпуск заинтересует своего читателя разнообразием подходов к названным вопросам. Исследования, проведённые учёными и педагогами Казахстана, Великобритании, России, Индии, Египта, Новой Зеландии, представят новый взгляд на развитие образования, основополагающие ценности и культуру школы будущего.

The issue of the journal "Pedagogical Dialogue" presented to the attention of the reader was published under the project "The Education in a New Reality" and dedicated to the 180th anniversary of the great educator, scholar and ethnographer Ibrai Altynsarin. His works entered the golden fund of the history of the Kazakh people, leaving a rich heritage for subsequent generations.

In the rubric "The Harmony of I. Altynsarin's Ideas with Modernity" articles discuss I. Altynsarin's activities as the first Kazakh teacher, who first opened schools in Kazakhstan and the first education thinker. The educational ideas of I. Altynsarin, inquiries of his pedagogical heritage are reflected in the works of our authors.

The rubric "Values and School Culture" discusses the issues of values that guide each man through the life and their relevance contributes to the maintenance of self-education and self-study, the enhancing of professional capabilities, the improvement of personal, social, moral and spiritual qualities. This journal will be interesting to readers with a variety of approaches to these issues.

Research conducted by scholars and educationalists from Kazakhstan, Great Britain, Russia, India, Egypt and New Zealand will present a new look at the education development, the fundamental values and culture of the school of the future.

МАЗМҰНЫ • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

Ы. АЛТЫНСАРИН ИДЕЯЛАРЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНМЕН ҮНДЕСТІГІ
СОЗВУЧИЕ ИДЕЙ И. АЛТЫНСАРИНА С СОВРЕМЕННОСТЬЮ
THE HARMONY OF I. ALTYNSARIN'S IDEAS WITH MODERNITY

Қуанышбаев Сейітбек Бекенұлы — 5
Ұлы ағартушының ұлы өсиеттері

Куанышбаев Сейтбек Бекенович
Великие заветы великого просветителя

Seitbek Kuanyshbayev
The Great Testaments of the Great Teacher

Косач Григорий Григорьевич — 12
Ыбырай Алтынсарин мұрасы: тарих және қазіргі заман

Косач Григорий Григорьевич
Наследие Ибрая Алтынсарина: история и современность

Grigory Kosach
Ibray Altynsarin's Heritage: History and Modernity

Хоуард Йангс — 24
Ұрпақтардың көзқарасын өзгерткен ұлы ұстаздар: құндылықтар мен инновациялар

Говард Янгс
Великие педагоги, изменившие взгляды поколений: ценности и инновации

Howard Youngs
Great Education Reformers, who Changed the Views of Generations: Values and Pioneers

Жақып Қалқаман Хасенұлы — 32
Ұлы ұстаздың ұлағаты

Жакып Калкаман Хасенович
Наставления великого учителя

Kalkaman Zhaqyp
The Heritage of the Great Teacher

Сатылова Айғаным Елубайқызы — 36
Ыбырай Алтынсариннің тіл үйрету әдістемесі

Сатылова Айганым Елубаевна
Методика преподавания языка Ибрая Алтынсарина

Aiganym Satylova
Ibray Altynsarin's Methods of Language Teaching

«Шамшырақ» Ы. Алтынсарин педагогикалық шеберлігінің онлайн алаңы — 42
«Шамшырақ» онлайн-платформа педагогического мастерства И. Алтынсарина
«Shamshyraq» Online Platform of I. Altynsarin Teacher Excellence

ҚҰНДЫЛЫҚТАР ЖӘНЕ МЕКТЕП МӘДЕНИЕТІ
ЦЕННОСТИ И КУЛЬТУРА ШКОЛЫ
VALUES AND THE SCHOOL CULTURE

Алан Уилиамс — 45
Құндылықтар және мектеп мәдениеті

Алан Уильямс
Ценности и культура школы

Alun Williams
Values and the School Culture

Шустова Инна Юрьевна — 52
Балалар мен ересектердің болмыстық ортақтығы: оқушылар мен педагогтердің мектеп кеңістігіндегі ортақ құндылықтары

Шустова Инна Юрьевна
Со-бытийная детско-взрослая общность: общие ценности школьников и педагогов в пространстве школы

Inna Shustova
Co-Existential Child-Adult Community: Common Values of Pupils and Teachers in the School Space

Тыныбаева Мадина Ағланқызы — 61
Сыздықбаева Ризагүл Серікқызы
Қазақстандық мұғалімдердің серіктестігі: TALIS 2018 зерттеуінің қорытындысы бойынша тезистер

Тыныбаева Мадина Аглановна
Сыздыкбаева Ризагуль Сериковна
Сотрудничество казахстанских педагогов: тезисы по итогам исследования TALIS 2018

Madina Tynybayeva
Rizagul Syzdykbayeva
Cooperation of Kazakhstani Teachers: Abstracts of the TALIS 2018 Survey Results

Прадип Кумар Мисра — 68
Мектеп мәдениеті – ТДМ-да оқушылардың мақсаттарына қол жеткізу құралы

Прадип Кумар Мисра
Школьная культура как средство достижения целей учащихся в ОУР

Pradeep Kumar Misra
School Culture as a Means to Engage Students with SDGs

Бейсембаева Динара Тоқтарқанқызы — 78
Байжанова Әлия Тоқтасынқызы
Оқушылардың жаһандық деңгейде ойлауын дамыту – құндылыққа бағытталған оқыту

Бейсембаева Динара Токтаркановна
Байжанова Алия Токтасыновна
Развитие глобального мышления учащихся как обучение, направленное на ценности

Dinara Beisembayeva
Aliya Baizhanova
Developing Learners' Global Mindset as the Value-Focused Learning

«Жасанды интеллект дәуіріндегі мұғалім» дөңгелек үстелі — 84
Круглый стол «Незаменимый учитель в эпоху искусственного интеллекта»
The "Indispensable Teacher in the Artificial Intelligence Era" Round Table

Джанет Хелмер — 86
Мырзақұлова Гүлфарида Бақытжанқызы және Кэти Мэлоун, Гүлнар Намысова, Жаңыл Жонтаева, Әли Шафией
STEAM-дегі драмалық зерттеулер – мектептегі тәрбие ортасын дамыту құралы

Джэнет Хелмер
Мырзакулова Гульфарида Бахытжановна и Кэти Мэлоун, Гульнар Намысова, Жаныл Жонтаева, Али Шафией
Драматические исследования в STEAM как средство развития воспитывающей среды школы

Janet Helmer
Gulfarida Myrzakulova and Kathy Malone, Gulnar Namyssova, Zhanyl Zhontayeva, Ali Shafiei
Dramatic Inquiries in STEAM as a Tool of Enhancing Educating School Environment

Айтпукешев Айдарбек Төлепұлы — 99
Бақытжанова Сәуле Әмірқызы
Губина Любовь Васильевна
Функционалдық сауаттылық білім берудің құндылығы ретінде: шындыққа негізделген тәжірибе. «Оқы! Ойлан! Оз!» жобасының нәтижелері

Айтпукешев Айдарбек Тулепович
Бакытжанова Сауле Амировна
Губина Любовь Васильевна
Функциональная грамотность как ценность образования: практика в реалиях. Результаты проекта «Читай! Думай! Побеждай!»

Aidarbek Aitpukeshev
Saule Bakytzhanova
Lyubov Gubina
Functional Literacy as a Value of Education: Practice in Reality. "Read! Think! Win!" Project Results

Анна Голд — 107
Құндылыққа негізделген көшбасшылық: кәсіби қызметтің өміршең сыры

Энн Голд
Лидерство, основанное на ценностях: секреты профессионального долголетия

Anne Gold
Values-Driven Leadership: Secrets of a Career Longevity

Рахмаил Эльвира Мұратқызы — 119
Мектеп мәдениетін қалыптастыру мен қолдаудағы басшының рөлі

Рахмаил Эльвира Муратовна
Роль руководителя в формировании и поддержке культуры школы

Elvira Rakhmail
The Leader's Role in Formation and Support of School Culture

Ы. АЛТЫНСАРИН ИДЕЯЛАРЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНМЕН ҮНДЕСТІГІ
СОЗВУЧИЕ ИДЕЙ И. АЛТЫНСАРИНА С СОВРЕМЕННОСТЬЮ
THE HARMONY OF I. ALTYNSARIN'S IDEAS WITH MODERNITY